

Jaarverslag De Wolden 2017

de Bibliotheek

De bibliotheken De Wijk, Ruinen, Ruinerwold en Zuidwolde vormen, samen met het servicepunt in Alteveer/Kerkenveld en de Bibliotheek op school, de basisbibliotheek De Wolden. De vestigingen stemmen hun beleid en activiteiten op elkaar af en de gemeente De Wolden is de belangrijkste opdrachtgever.

Bestuurlijke ontwikkelingen

Structuur en organisatie

De Stichting Openbare Bibliotheken De Wolden heeft vijf bestuursleden die samen verantwoordelijk zijn voor de strategie en het beleid. Een bibliotheekmanager, teamleider, frontofficemedewerkers, educatiemedewerkers, vrijwilligers zorgen met ondersteuning door de backofficemedewerkers van Biblionet Drenthe voor de uitvoering van het bibliotheekwerk.

Strategie 2015-2017

Biblionet Drenthe heeft samen met negen Drentse basisbibliotheeken een strategie voor 2015-2017 vastgesteld. Plaatselijk bibliotheekwerk en lokaal ondernemerschap staan daarin centraal.

Het opdrachtgeverschap van de gemeenten speelt daarbij een belangrijke rol. De Bibliotheek levert maatwerk op basis van de prioriteiten en de beschikbare middelen

in De Wolden. Daarnaast spelen we in op de maatschappelijke veranderingen en publieksvoorkeuren. Dat betekent dat de Bibliotheek inzet op de persoonlijke ontwikkeling van de inwoners van De Wolden door inhoud te geven aan de kernfuncties lezen, leren en informeren.

Innovatie en resultaten

Onze samenleving staat momenteel voor grote uitdagingen. Hoe houden we onze kenniseconomie op peil? Hoe voorkomen we een verdere tweedeling tussen hoger en lager opgeleiden, stad en platteland, progressieve en conservatieve krachten in onze samenleving? Hoe gaan we om met de steeds verder gaande digitalisering?

De Bibliotheek wil daarin een rol van betekenis spelen als onafhankelijke en deskundige partner: stimuleren dat iedereen meedoet, 21ste -eeuwse vaardigheden helpen ontwikkelen en bijdragen aan een vitaal platteland.

Speerpunten

We richten ons sinds 2015 op vier strategische speerpunten:

1. Klassieke Bibliotheek
2. Innovatie (Digitale Bibliotheek)
3. Educatie
4. Sociaal Domein

1. Klassieke Bibliotheek

De Bibliotheek is een laagdrempelige ontmoetingsplek waar je kunt leren, jezelf ontwikkelen, inspiratie kunt opdoen en (onafhankelijke) informatie vindt. Daarbij ontsluit de Bibliotheek een schat aan boeken, tijdschriften, dvd's, luisterboeken en andere (digitale) media.

Lezen, leren, informeren, ontmoeten en cultuur

Onze kernfuncties lezen, leren, informeren, ontmoeten en cultuur blijven leidend voor de keuzes die we maken, onze programmering en de activiteiten die we organiseren. Een greep uit het aanbod:

- Tijdens de landelijke actie Nederland Leest ontvangen klanten van de Bibliotheek het boek *Ik, robot* van Isaac Asimov. Het thema is dit jaar robotica.
- Samen met de Stichting Welzijn de Wolden organiseren de bibliotheekvestigingen Ruinen, De Wijk, Zuidwolde en Ruinerwold Creacafés. Deze zijn bedoeld om elkaar te ontmoeten. Ook vinden nieuwe Nederlanders aansluiting waardoor ze hun spreekvaardigheid van de Nederlandse taal verbeteren.

- In de bibliotheken De Wijk en Zuidwolde worden de filmvoorstellingen van verfilmde boeken hervat. In Ruinen bestaat een samenwerking tussen de Bibliotheek, Welzijn de Wolden en het dorpshuis het Neie Punt: per winterseizoen zijn er op zes vrijdagen filmvoorstellingen 's middags voor kinderen en 's avonds voor volwassenen, waarvan één op de drie keer een verfilmde boek.
- In de Maand van het Spannende Boek is er een schrijfworshop in Bibliotheek De Wijk.
- In samenwerking met Stichting Historie organiseert Bibliotheek Ruinerwold tijdens de Maand van de Geschiedenis een avond

rond het onderwerp 'Gelukkig Ruinerwold' (31 bezoekers).

- In Bibliotheek Zuidwolde is in oktober een culturele avond van Digitaalkamer De Wolden met als thema volksverhalen (60 bezoekers).

2. Innovatie

De Bibliotheek maakt digitale diensten toegankelijk. Niet alleen door deze aan iedereen aan te bieden, maar ook door te bevorderen dat iedereen er daadwerkelijk mee om leert gaan. Zo helpt de Bibliotheek mensen digitaal vaardiger te worden.

Jouw.buzz

Jouw.buzz is een vrachtwagen die is ingericht als rijdend leslokaal met alle hard- en software om jong en oud 21ste eeuwse vaardigheden te leren. Naast o.a. MacBooks, Apple-Tv en 3D-printers is er een breed pakket aan lesmateriaal beschikbaar, toegespitst op verschillende doelgroepen en ontwikkelingsvragen.

Jouw.buzz bezoekt in 2017 de scholen met de Bibliotheek op school in de gemeente. Doel: kennismaking met het (digitale) aanbod van de Bibliotheek in het kader van mediawijsheid. Daarnaast komt jouw.buzz in Alteveer en Ansen ter promotie van het programma Coderdojo en de kinderateliers die we in 2018 opstarten in samenwerking met Scala.

In juni staat jouw.buzz een avond voor een algemeen publiek in Fort en Ansen.

PressReader

Alle bibliotheken in Drenthe bieden PressReader aan. Dat betekent dat inwoners van de gemeente De Wolden – ook als ze geen lid zijn van de Bibliotheek - gebruik kunnen maken van deze databank met ca. 5000 dagbladen en tijdschriften in zo'n zestig talen.

E-books

Het aanbod e-books van de Bibliotheek groeit. Hiervoor zijn landelijk licentieafspraken gemaakt met verschillende toonaangevende uitgeverij. Ook leden van Bibliotheek De Wolden kunnen gratis e-books downloaden.

3. Educatie

Jeugd van 0-18 jaar ontwikkelt geletterdheid en digitale informatievaardigheden dankzij projecten die de Bibliotheek uitvoert binnen het onderwijs. Ook is de Bibliotheek partner in persoonlijke ontwikkeling en een leven lang leren.

Voorschools

Boekenpret/Boekstart

Gemeente De Wolden stuurt een BoekStartbon naar ouders van drie maanden

oude baby's. Met deze waardebon kunnen ouders hun baby lid maken van de Bibliotheek en ontvangen zij het gratis BoekStartkoffertje. Dit jaar gaat het om 60 BoekStartkoffertjes. BoekStart is een landelijk programma dat lezen met heel jonge kinderen bevordert en ouders met jonge kinderen laat genieten van boeken. Bibliotheek De Wolden werkt nauw samen met voorleescoördinatoren, peuterspeelzalen, kinderdagopvang- en buitenschoolse opvanglocaties om het voorlezen aan kinderen van 0 tot 4 jaar te bevorderen. Met de Monitor, een landelijk meetinstrument, meten we de resultaten. Negen van de veertien scholen hebben een Boekenpretabonnement en vijftien van de drieëntwintig kinderdagverblijven ook.

BoekStart in de kinderopvang

BoekStart in de kinderopvang is een vervolg op BoekStart voor baby's. Dankzij een stimuleringsbijdrage van Kunst van Lezen is BoekStart in de kinderopvang gerealiseerd op zeven kinderopvanglocaties in de gemeente De Wolden. De locaties beschikken dankzij BoekStart over een stimulerende leesomgeving en geschoolde voorleescoördinatoren. Er is jaarlijks BoekStartoverleg met Bibliotheek Meppel en Westerveld. In alle vier Bibliotheken vinden BoekStartuurtjes plaats. De BoekStartuurtjes hebben sinds 2016 een aantal nieuwe leidsters. Er zijn twee bijzondere BoekStartuurtjes: in het voorjaar over 'Digitale media en het jonge kind' en in het najaar over 'Danspret'.

De Nationale Voorleesdagen

Voor 158 peuters en 449 kleuters organiseert Jinky Beijk prachtige voorstellingen in het kader van de Nationale Voorleesdagen. De Voorleesdagen van 2017 staan in het teken van het Prentenboek van het Jaar: De kleine walvis.

De Bibliotheek op school

Op 6 van de 14 basisscholen wordt gewerkt volgens het concept de Bibliotheek op school. Met deze aanpak werken bibliotheken, scholen en gemeente op strategisch niveau structureel samen aan taalontwikkeling, leesbevordering en mediawijsheid van kinderen. Per 1 september wordt de Harm Vonckschool opgeheven en is de Bibliotheek op school nog te vinden op 5 scholen in De Wolden.

Activiteiten voor basisscholen

Basisschoolleerlingen in De Wolden komen de Bibliotheek niet alleen tegen op school. Ook in de bibliotheken organiseren we in 2017 verschillende leuke activiteiten.

Schrijverstoernee

Dit jaar bezoeken de schrijvers Jozua Douglas, Manon Sikkel, Pieter Koolwijk en Arend van Dam de basisscholen, 212 kinderen zijn hierbij aanwezig. De auteurs geven een presentatie aan middenbouwleerlingen: ze vertellen over hun werk, waarom ze schrijver zijn geworden

enz. Natuurlijk lezen ze voor en kunnen de kinderen vragen stellen.

Leesvirus

Aan het landelijk leesbevorderingsproject Leesvirus doen 247 leerlingen van twaalf scholen in De Wolden mee. Welke klas is het meest besmet met het leesvirus en wat is het meest besmettelijke boek? Dat zijn de centrale vragen die leerlingen uit groep 5 en 6 bezighouden tijdens Leesvirus. Spelenderwijs ontwikkelen ze hun lees-, informatie- en digitale vaardigheden. Het is een project dat kinderen echt stimuleert tot lezen! Zo gaan leesbevordering en het versterken van 21ste-eeuwse vaardigheden hand in hand.

De Drentse Kinderjury

Welk boek vinden de kinderen in Drenthe in 2017 het mooist? In onze gemeente doen alle groepen 7 (evt. in combinatie met groep 8) van veertien basisscholen mee. De leerlingen lezen van februari tot half mei tien verschillende boeken en stemmen op hun favoriet. Winnaar van de Drentse Kinderjury 2017 is Een adelaar in de sneeuw van Michael Morpurgo.

Vakantielezen

Het doel van het project Vakantielezen is om kinderen tijdens de zomervakantie op het leestechnisch niveau te houden dat ze aan het eind van groep 3 beheersen. Leesplezier en ouderbetrokkenheid zijn hierbij van belang. Twaalf scholen met in totaal 223 leerlingen doen mee aan het project.

Zomer-verrassingstassen

In de zomervakantie worden in alle vier bibliotheken voor kinderen van zes tot dertien jaar zomer-verrassingstassen gemaakt. Van tevoren kunnen de kinderen een vragenformulier invullen zodat er een tas op maat gemaakt wordt. Dit wordt een groot succes: 105 kinderen doen mee en de buurgemeenten Meppel en Westerveld nemen de actie over.

Week van de mediawijsheid

In samenwerking met Welzijn De Wolden en Scala, centrum voor de kunsten worden in de Week van de Mediawijsheid diverse activiteiten uitgevoerd. Zo verzorgt Welzijn

lessen op diverse basisscholen over verantwoord mediagebruik. Jouw.buzz - het mobiele digitale laboratorium van Biblionet Drenthe - bezoekt daarop aansluitend eind november, begin december de dorpen Kerkenveld en Koekange. Kinderen vanaf 7 jaar kunnen hierin kennismaken met de programma's rond mediawijsheid die de Bibliotheek en Scala (kinderatelier) in de winter van 2018 gaan uitvoeren in de bibliotheken van De Wolden.

4. Sociaal domein

De huidige samenleving vraagt steeds meer eigen regie van mensen. Wie basisvaardigheden als lezen, schrijven en omgaan met (digitale) informatie en media onvoldoende beheerst, komt aan de zijlijn te staan en haakt af. De Bibliotheek helpt dit te voorkomen met projecten die deze basisvaardigheden bevorderen. Zo stimuleren we dat iedereen mee kan doen en bij kan dragen aan de moderne kennissamenleving.

Computercursussen

Bibliotheken De Wijk, Ruinen, Ruinerwold en Zuidwolde organiseren de basiscursus computergebruik Klik & Tik (76 deelnemers). Door deze cursus gaat er een digitale wereld open voor de deelnemers.

Ook de computercursussen Werken met de e-overheid (27 deelnemers) lopen goed. Daar leren de cursisten hoe ze digitaal kunnen communiceren met overheidsloketten. Dit is vooral interessant voor de minima. Deelnemers leren stap voor stap gebruik te maken van verschillende online overheidsdiensten, zoals gemeentelijke websites, de Belastingdienst, UWV, mijnoverheid.nl en toeslagen.nl. Een belangrijke mijlpaal want per 1 januari 2017 is de overheid volledig digitaal.

Digitaal café

In Bibliotheek Ruinerwold kunnen vragen gesteld worden in het tweewekelijks digitaal café, hier wordt goed gebruik van gemaakt.

Taalpunten

In 2017 wordt in alle vier bibliotheken een Taalpunt geopend. Een Taalpunt is een plek in de Bibliotheek waar iedereen terecht kan met vragen over taal, rekenen of digitale vaardigheden. In een Taalpunt werken één professionele kracht en een aantal vrijwilligers. Het Taalpunt is een netwerkorganisatie. Zij wil via instellingen en organisaties zoals huisartsen, scholen en de Stichting welzijn de Wolden zoveel mogelijk laaggeletterden bereiken. Door de grote schaamte die mensen voelen, is het heel lastig hen te bereiken.

In 2017 organiseert het Taalpunt een workshop over het herkennen en doorverwijzen van laaggeletterden. De taalpunten beschikken inmiddels samen over dertien geschoolde vrijwilligers en er worden twaalf cursisten begeleid.

In de Week van de Alfabetisering organiseren het Taalpunt en de bibliotheken een bijeenkomst voor alle vrijwilligers en cursisten. Er wordt samen gegeten, gelezen en gezongen.

In 2017 ontvangen de bibliotheken uit handen van de Lions een cheque van vijfhonderd euro. Voor dat bedrag worden boeken gekocht in eenvoudig Nederlands. Elke bibliotheek heeft nu een collectie van deze boeken, die niet alleen geleend kunnen worden, maar ook worden gebruikt in lessen van het Taalpunt.

Voorleeslunches

Op vijf plekken in de gemeente worden door de Bibliotheek voorleeslunches georganiseerd. Tijdens deze lunches worden ouderen voorgelezen. Het best bezocht wordt de bijeenkomst in Zorgcentrum Dunninghe in De Wijk met vijfenvijftig bezoekers.

Nieuwe Nederlanders

Er wonen veel statushouders in De Wolden. In de bibliotheken De Wijk, Ruinen en Zuidwolde organiseren de bibliotheken samen met Welzijn De Wolden, Vluchtelingenwerk en het netwerk Land van de Reest Babbelen met een bakkie. Dit zijn wekelijkse informele bijeenkomsten waar vluchtelingen de Nederlandse taal kunnen oefenen onder begeleiding van taalvrijwilligers.

Vrijwilligersmarkt

De vier Bibliotheken doen mee aan de vier vrijwilligersmarkten van Welzijn de Wolden in de gemeente De Wolden.

De Dag van de Ouderen

Tijdens de Dag van de Ouderen zijn de bibliotheken van de Wolden vertegenwoordigd op de Ouderenmarkt in Echten. Zij laten zien welke producten en diensten de bibliotheken te bieden hebben. Extra aandacht wordt gegeven aan het nieuwe product 'Passend lezen'. Met een speciaal account kunnen klanten van de

Bibliotheek met een leesbeperking op hun laptop of tablet boeken streaming luisteren. Ook is op de markt een grote hoeveelheid afgeschreven boeken te koop.

Onze klanten

De Bibliotheek is van iedereen. Als openbaar toegankelijke en onafhankelijke voorziening willen wij een wezenlijke bijdrage leveren aan het verrijken van mensen. Dit door hen de mogelijkheid te bieden zich te ontwikkelen, te laten inspireren en elkaar daarbij te ontmoeten. Zo draagt de Bibliotheek haar steentje bij aan een vitaal platteland met een bloeiend sociaal en cultureel leven. Voor alle inwoners van De Wolden.

Waardering

De mening van gebruikers over onze producten en dienstenverlening is leidend voor Bibliotheek De Wolden. Regelmatig monitoren we hoe klanten ons waarderen. Dat doen we bijvoorbeeld via klanttevredenheidsonderzoeken, klantenpanels, evaluaties en open klantrelaties. In 2017 zijn ze onder andere bevraagd over betrokkenheid bij de Bibliotheek en lezen in de vakantie. Ook jongeren (13-17 jaar) en ouders met jonge kinderen zijn bevraagd.

Quote van een klant

*'Ik wil graag weer lid worden van de Bibliotheek, want ik mis het lezen'.
'Dankzij de cursus 'Omgaan met de E-overheid' kreeg ik via de computer voor elkaar dat de verlichting weer werkt langs het pad waar ik elke avond met mijn hond wandel'.*

Onze Bibliotheek

Basisbibliotheek De Wolden heeft bibliotheken in De Wijk, Ruinen, Ruinerwold en Zuidwolde en een servicepunt in Alteveer/Kerkenveld. De Bibliotheek is ook online te bezoeken. Onze bibliotheken werken nauw samen met elkaar, met de provinciale ondersteuningsinstelling Biblionet Drenthe en met de andere bibliotheken in het Drentse netwerk.

Samenwerking

Bibliotheek De Wolden zoekt waar mogelijk samenwerking met andere lokale partners: Gemeente De Wolden, Welzijn De Wolden, Peuterspeelzaal en Kinderdagverblijf Domijn, Integraal Kindcentrum Wolderwijs, alle basisscholen in De Wolden, Vluchtelingenwerk, het netwerk Land van de Reest, Alfacollege, Vrouwen van nu, Drenthecollege en de literatuurclubs. De medewerkers van Welzijn De Wolden

en van de vier bibliotheken vergaderen in 2017 twee keer gezamenlijk om het werk en de plannen op elkaar af te stemmen. Bibliotheek De Wolden gelooft in een netwerksamenleving, waarin het noodzakelijk is om maatschappelijke uitdagingen gezamenlijk het hoofd te bieden. Dat betekent dat we een partner willen zijn bij het bevorderen van de participatiesamenleving, een vitaal platteland met een bloeiend cultureel leven en het ontwikkelen van 21ste-eeuwse vaardigheden.

Huisvesting

De huisvesting van de vier bibliotheken blijft in 2017 onveranderd.

Medewerkers

De bibliotheekvestigingen worden gerund door een teamleider, een vijftal frontofficemedewerkers, drie educatiemedewerkers en ongeveer 75 vrijwilligers. Het aantal vrijwilligers groeit door bovengenoemde activiteiten. Zo zijn er 22 vrijwilligers voor Babbelen met een bakkie, 8 'computervrijwilligers', 10 voor het Taalpunt, enz. De educatiemedewerkers en educatieadviseur richten zich op educatieve taken in de volle breedte: van het voorschoolse onderwijs tot en met het leren voor volwassenen.

Bestuur en directie

De samenstelling van het bestuur van Stichting Openbare Bibliotheken De Wolden is op 31 december 2017: De heer H.H.K. Breider (penningmeester) Mevrouw H. Stummel-Kleis Mevrouw J. Leuning Mevrouw L.G. Zijlstra-Kupers Mevrouw W. Visser-Spek (voorzitter)

Mw. A. de Haas, bibliotheekmanager

Dhr. A. Kraai, teamleider

Dhr. T. Torreman, directeur Biblionet Drenthe

Highlights 2017

- Opening Taalpunten
- Continue aanloop BoekStart-uurtjes
- Zomer-verrassingstassen

Vooruitblik 2018

- Bibliotheeklocatie in Ruinerwold
- Aanpak laaggeletterdheid

Quote van een frontofficemedewerker

*Astrid Dijksterhuis, Bibliotheek Ruinen:
"Werken in een Bibliotheek verveelt nooit: altijd weer nieuwe ideeën, andere mensen, andere boeken en andere activiteiten".*

Feiten & Cijfers 2017

Onze Bibliotheek

Aantal Bibliotheekvestigingen: 4 en 1 servicepunt
 Aantal Bibliotheken *op school* (dBos): 5

Onze collectie	De Wolden	Totale netwerk
Aantal titels collectie boeken:	37.939	700.647
Aantal titels AVM:	2.530	54.147
Aantal titels collectie tijdschriften:	4.638	33.476
Nieuw aangeschafte titels	4.013	63.250
Aantal beschikbare e-books:		18.000
Aantal titels beschikbaar via Pressreader:		18.800

Onze klanten	2017	2016
Aantal leden:	6.224	6.363
Aantal bezoekers online	20.233	19.450
Aantal leerlingen via dBos:	555	554

Het gebruik van onze Bibliotheek

Aantal uitleningen:	157.605	168.930
Aantal accounts e-books:	678	558
Accounts waarmee tenminste één e-book is gedownload:	302	292
Aantal downloads e-books:	4.273	3.890
Aantal downloads Pressreader Biblionet Drenthe:	33.068	10.398
Aantal activiteiten/evenementen:	45	
Aantal deelnemers aan activiteiten/evenementen:	5.776	